

STAUROS

Č. 3 február 2018

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Pri prehľade pôstnych akcií niektorých cirkví ma zaujal aj jeden titulok: „*Sedem týždňov bez*“. Už samotný nadpis odzrkadľuje zmýšľanie viacerých veriacich. Pôst znamená umŕtvovanie, zriekanie sa. A v kontraste k tejto logike ma zaujal iný výrok. V pôste nepôjde o umŕtvovanie ale o pravý opak – o oživenie. Lebo tu nejde ani tak o to, čo jeme my, ale čo „zožiera“ nás.

Lebo my si už dobre uvedomujeme, že Veľký pôst je v prvom rade o vzťahoch. Svätá *Štyridsiatnica* bude a je vhodným obdobím na *oživenie* našich vzťahov. Vzťahu k Bohu, vzťahu k sebe a vzťahu k iným. A práve toto odzrkadľuje známa pôstna triáda: *vzťah k Bohu (modlitba)*, *vzťah k druhým (almužna)* a *vzťah k veciam (pôst)*. A tým všetkým preniká vzťah k sebe samému.

Začnime pôstom. Vo Svätom písme nájdeme dva druhy pôstu, pôst asketický a pôst prorocký. Prvý sa tiež nazýva *obradový pôst*, druhý zasa *pôst ako udalosť*. Rituálny pôst je predpísaný zákonom a rovnaký pre všetkých. Prorocký pôst je vždy odpoveďou na špeciálne pozvanie Boha ústami niektorého proroka. Sväté písmo o asketickom pôste nehovorí veľa. Išlo najmä o Deň zmierenia, *Jom kippur*, ktorý sa slávil raz v roku. V časoch Ježiša Krista sa postilo dva krát do týždňa, v pondelky a štvrtky. Oveľa viac priestoru venuje Biblia pôstu ako udalosti. Poznáme 40-dňové pôsty Mojžiša či Eliáša predtým ako sa mali stretnúť s Pánom. Poznáme tiež rovnako dlhý pôst Pána Ježiša na začiatku svojej činnosti, predtým, ako mal „zariadiť najbližšie stretnutie Boha s človekom“. A práve na tento druh pôstu by sme sa mali zamerať. Na pôst ako udalosť. Aby bol pôst udalosťou a prípravou na stretnutie s Bohom, človekom vedľa mňa i so sebou samým. Veľmi priliehavo to vyjadruje zvolanie v knihe proroka *Joela*: „*Teraz však - hovorí Pán - obráťte sa ku mne celým svojím srdcom, pôstom i plačom a nárekom, roztrhnite si srdcia, a nie rúcho, obráťte sa k Pánovi, svojmu Bohu, veď je dobrotivý a milosrdný, trpezlivý a veľmi ľútostivý a môže odvrátiť nešťastie.* (Joel 2, 12n)

Možno sa v tomto období znova stretneme s názorom, že lepšie je nepostiť sa a radšej byť láskavý a milý, ako sa postiť a byť protivný ku všetkým okolo seba. Niečo na tom bude. Ale to je potom podobné, ako tvrdiť, že radšej si neprečítam 10 prikázaní, aby som nezistil, čo ešte môžem a čo už nie. To, že sa postíme, nás nemá zbaviť postoja lásky. Práve naopak. V

päťdesiatej ôsmej kapitole knihy proroka Izaiáša čítame, že pravý pôst nespočíva v tom, že sa navonok robím pokorným, ale že som milosrdný k druhým a nezatváram srdce pred núdnym. Na druhej strane treba priznať, že keď sa bránim zlej nálade iba tým, že sa dobre najem a napijem či inak odreagujem, len ťažko nenájdem skutočnú príčinu svojej náladovosti. A potom sa nemôžem ani zmeniť. Až keď na istý čas odložím všetky svoje náhradné uspokojenia či pomocné barličky, môžem lepšie spoznať pravdu o sebe. Inak to zlé a nevedomé vo mne bude naberať na sile a raz prepukne na povrch v oveľa väčšej miere. Ale to už môže byť omnoho nepríjemnejšie či až bolestnejšie. Preto je potrebný pôst. Aby odvrátil nešťastie. A práve tu sa napája a pomáha *modlitba a almužna*. Na jednom mieste Pán Ježiš povie farizejom zaujímavú vetu: „*Ale čo je vnútri, rozdajte ako almužnu a všetko vám bude čisté.*“ (Lk 11,41) Dost často sa hovorí, že pôst je čas, kedy máme viac túžiť po Bohu a vzťahu s ním. Skúsme začať z opačnej strany. Pôst môže byť časom, kedy si uvedomím ako Boh túži po mne. Pán Boh čaká na to, čo v sebe objavím, ako „*žobrák na almužnu*“. Tak Boh túži zničiť všetko, čo nás robí nešťastnými. Túži zničiť všetok balast, ktorý nám bráni prísť bližšie k nemu. A modlitba je na to ideálnym prostriedkom. Môžem v nej odovzdať Bohu to, čo v sebe skrže pôst objavím.

Modlitba. Človek, ktorý vstupuje počas Veľkého pôstu do chrámu, vidí, že na jednej strane sú bohoslužby ovplyvnené akýmsi tichým smútkom, rúcha sú tmavé, bohoslužby sú dlhšie a monotónnejšie. Akoby sa nič nedialo. Ale postupne cítime, že sa niečo deje. Približujeme sa k miestu, kde hluk a zhon života, ulice nemá priestor. Všetko, čo sme považovali za životne dôležité sa pomaly vytráca a my sa začneme cítiť ľahkými a slobodnými. Preto musia byť pôstne bohoslužby dlhé a monotónne. Minimalisti sa pýtajú: Ako často sa máme modliť a chodiť do chrámu? Často nepochopia, že význam bohoslužieb nie je v tom, aby som mal „odmodlené“. Význam modlitieb je v tom, aby nás preniesol do iného sveta – do sveta Božej prítomnosti. A tam sme prenášaní pomaly, pretože naša padnutá prirodzenosť stratila schopnosť prechádzať tam prirodzene. A to, čo sa zdalo ako monotónnosť a smútok sa postupne premieňa na pokoj v mojom vnútri. Potom zakúšam pravdivosť výroku, ktorý hovorí, že modlitba síce nie je všetko, ale bez modlitby je všetko, čo robím ničím. Bez modlitby je pôst len diéta, bez modlitby je pôst exhibícia.

A takto premieňaní môžeme potom postupovať aj do tretej oblasti duchovnej triády – *almužny*. Už v Hermasovom pastieri z roku 150 po Kristovi nájdeme nariadenie o tom, že ak sa niekto postí, má to, čo ušetrí za jedlo dať buď vdove, sirote alebo núdznemu, aby z môjho pôstu mal úžitok aj niekto iný. A potom tu je aj iná možnosť. Postiť a modliť sa za niekoho iného. Tým dávam najavo, že sa staviam spolu s ním pod jeho jarmo. Celý sa takto pridávam k problému iného človeka.

Nemusíme teda do Veľkého pôstu vstúpiť podľa motta: *sedem týždňov bez*. Vstúpme a prežime ho celý v duchu hesla: *sedem týždňov s*. Sedem týždňov s naším Bohom, človekom i so sebou samým.

KARNEVAL

Už tradične sme v sobotu 10. 2. 2018 v našej farnosti mali fašiangový karneval vo vyzdobenej spoločenskej sále eparchiálneho úradu. Zúčastnilo sa na ňom vyše tridsať detí spolu so svojimi rodičmi, z ktorých mnohí prišli tiež v maskách.

Úvod karnevalu patrilo spoločnej modlitbe, po ktorej nasledovalo predstavovanie masiek. Boli medzi nimi princezné, víly, policajt, kuchár, námorník, spiderman, futbalista i viaceré zvieratká. Originálne boli aj masky dospelých, ktoré odrážali realitu bežného života. Nechýbala ani veselá hudba a karnevalová tombola. Deti si tiež pochutili na domácich koláčoch a zlatým klincom bola veľká karnevalová torta s obrázkom rozprávkových postavičiek Máše a medveďa.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 12. - 18. 2. 2018

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (csl.)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (csl.)</i>
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (sl.), svätenie kolivy</i> <i>* Ján, Klára, Michal (Škovierová)</i>
Sobota	Teodora Tiróna 17:00 Sv. liturgia, † Zlatica, panychída <i>Večiereň</i>
Nedeľa	Prvá pôstna, 4. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Veľkopôstna večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 19. – 25. 2. 2018

Pondelok	17:00 Veľkopôstna večiereň (csl.)
Utorok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Streda	17:00 <i>Liturgia preždeosvjaščených darov (csl.)</i>
Štvrtok	17:00 Veľkopôstna večiereň (sl.)
Piatok	17:00 <i>Liturgia vopred posvätených darov (sl.)</i>
Sobota	Prvé a druhé nájdenie úctyhodnej hlavy sv. Jána Krstiteľa 17:00 Sv. liturgia (sl.)
Nedeľa	Druhá pôstna, 5. hlas. 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 <i>Veľkopôstna večiereň</i>

OZNAMUJEME

- **V pondelok, 12. 2. 18 sa začína Veľký pôst pred Paschou. V tento deň je zároveň prísny pôst**, rovnaký ako aj na Veľký piatok.
- Pozývame manželské páry na stretnutie, ktoré sa uskutoční v piatok, **16. 2. 18** po sv. liturgii v priestoroch eparchiálneho úradu. Súčasne s týmto stretnutím bude prebiehať aj stretnutie detí.
- V nedeľu, 18. 2. 18 sa náš *vľadyka Peter Rusnák* poďakuje Bohu za 10 rokov služby biskupa slávením svätej božskej liturgie. Vľadyka Peter prijal biskupskú chirotoniu 16. 2. 2008 v Prešove vkladáním rúk Jozefa kardinála Tomka.
- V nedeľu, 18. 2. 18 bude jarná zbierka na Charitu. Jej účelom je systematická podpora ľudí v hmotnej núdzi. Vyzbierané dary posielame Gréckokatolíckej charite do Prešova.
- **Ďalšia zádušná sobota bude až 3. 3. 18.** Svätá liturgia bude slávená za zosnulých veriacich našej farnosti a našich príbuzných a po nej bude panychída s hramotami. V rámci striedania bude v cirkevnoslovanskom jazyku. Druhá zádušná sobota sa kvôli polyjelnému sviatku 24. 2. vynecháva.
- **Liturgický program počas obdobia Veľkého pôstu:**

Každú nedeľu - sv. liturgie sv. Bazila Veľkého (dopoludnia) a veľkopôstna večiereň o 17. h.
Stredy a piatky - liturgie vopred posvätených darov o 17:00 hod.

Počas celého obdobia Veľkého pôstu budeme dodržiavať tzv. aliturgické dni – v pondelky, utorky a štvrtky nebude o 17.00 h. sv. liturgia ale veľkopôstna večiereň!

- Aj v tomto roku sa môžete rozhodnúť, komu venujete 2% (3%) z Vašej dane. Ak sa rozhodnete darovať ich OZ Stauros Bratislava, podporíte tým činnosť našej farnosti. Viac informácií Vám dáme osobne alebo ich získate na stránke farnosti: www.bratislava.grkatba.sk. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- V ponuke sú CD od hudobnej skupiny *Anastazis (skupina bohoslovcov kňazského seminára v PO)* „*On bol vzkriesený*“ v cene 8 €/kus. Okrem toho ponúkame aj knihu rozhovorov s o. Františkom Dancákom o blahoslavenom mučeníkovi biskupovi Vasil'ovi Hopkovi, ktorú napísal Stanislav Bujda. Jeden výtlačok môžete získať za príspevok 5 €.

ĎAKUJEME

- Bohu známa rodina darovala na chrám 50 €, iná Bohu známa nás podporila sumou 30 €. Vyslovujeme vďačné Pán Boh odmeň!
- Ďakujeme za upratovanie chrámu:
rod. *Žačikovej a Suslej* (3. 2. 18) a *a spoločenstvu Modlitby matiek* (10. 2. 18)
17. 2. 18 upratuje rod. Krajňáková.
24. 2. 18 upratuje: rod. Semberová a Vavříková.

BLAHOŽELÁME

- V sobotu, 10. 2. 18 sa naše farské spoločenstvo rozrástlo o dvoch nových členov, ktorými sú *Mária Klára Hricová* a *Samuel Varga*. Novoosvieteným Božím deťom a ich rodinám vyprosujeme hojnosť Božích milostí *na mnohaja i blahaja lita!*

KONTAKT

V prípade otázok alebo podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 02/529 328 56, 0911/400 845,

e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717